

## SA LETA TE PAULA KOE TAETUSI Sa Vinabakala

Sa leta hie si e Paula kubere lania koe Taetusi. E Taetusi si keke koimata ninirana pa ekelesia, meke keke tie varitokae koe Paula. Koa si asa pa nusa Kiriti totošo kubere la nia Paula koasa sa leta hie.

Sa nusa Kiriti si keke gogoto onomo navulu kilomita seu gua pa popoa Qurisi<sup>d</sup>, meke vesu gogoto kilomita seu gua pa Zeruselema. Sa ninomana sa nusa Kiriti si tata karua gogoto made navulu kilomita gelena meke made navulu vesu kilomita labena.

Guana ka made sari na nati binalabala koasa leta hie sapu tozi Paula koe Taetusi pude taveti.

Pude vizati sari na koimata koasa ekelesia pa Kiriti.  
(1:5-12)

Pude norei sari na tie va tumatumae sea vasina. (1:13-16)

Pude va tumatumae nia sa tinoa hinokara koa rina tie.  
(2:1-15)

Pude va balabala pule ni koa rina tie sa hahanana leana.  
(3:1-7)

Pa hinia 3:8-11 si zama va papaka pule ni mo Paula sari na nati binalabala pu ele tozi sa pa korapana sa leta.

Sari na Nati Pinaqapaqahana sa Leta

Vinabakala. Hinia 1:1-4

Sari na nati tie pa ekelesia. Hinia 1:5-16

Tinavete tadi hopeke puku tie pa ekelesia. Hinia 2:1-15

Vina tumatumae na vina balau. Hinia 3:1-11

Zinama vina betobeto. Hinia 3:12-15

*Zinama Tuketukele*

<sup>1</sup> Kubere atu nia rau koa goi Taetusi sa leta hie. Arau si keke nabulu te Tamasa meke na tie ta garunuqu koe Zisu Karisito, pude turañi sari na tie ta vizatadi te Tamasa, pude va ñinira ia sa dia rinañerane meke sa dia ginilanana sa hinokara koasa guguana sa tinoa toñotona gugua te Tamasa. <sup>2</sup> Nabulu nia rau sa Tamasa pa Pozana e Zisu Karisito, sina rane va hinokaria rau sa tinoa hola. Pukerane tu si ele va tatara nia Tamasa sa tinoa hola hie, meke lopu hite kokoha si Asa. <sup>3</sup> Meke pa tofoto garona si va vura ia Sa telena sa tinoa hola hie. Asa tugo sa inavoso sapu ta garunu nia rau koe Tamasa sa nada Hinarupu pude tarae nia. <sup>4</sup> Kubere atu si rau koa goi Taetusi na tuqu hinokara koe Karisito pa korapana sa vina hinokara sapu tagoa gita. Sa Tamasa sa Tamada meke se Zisu Karisito sa nada hinarupu si kaqu poni nigo sa Nana tataru variharupi meke na binule.\*

*Sa Tinavete te Taetusi pa Kiriti*

<sup>5</sup> Luara vekogo rau si goi pa popoa Kiriti, pude va tana va hokoti goi sari kaiqa ginugua saripu lopu tava hokoto. Ke mamu vizati sari na koimata pa ekelesia koari hopeke vasileana, koimata gua sapu ele tozi nigo rau. <sup>6</sup> Na koimata si kaqu loke tinazutuna, sapu na palabatu tanisa keke barikaleqe mo, meke sari nana koburu si kaqu na tie te Zisu Karisito, meke lopu ta zutu nia na gorena ka sarena.\* <sup>7</sup> Koa gua sapu na tie tuturaña pa ekelesia te Tamasa si ta ranena pude tavetavete pa tinavete te Tamasa, ke kaqu na tie pu lopu ta zutuna si asa koari na ginugua hire: dono pule nia, bubugoro haru, naponapo, na komikomiti, meke hata poata hinikodi. <sup>8</sup> Kaqu na tie va kamo tie si asa pa nana vetu, meke na tie pu tavete valeana doduru tofoto. Kaqu na tie pu boka tofoto pule nia, na tie toñoto, madina,

\* 1:4 2 Kor 8:23; Qal 2:3; 2 Tim 4:10      \* 1:6 1 Tim 3:2-7

meke kopu pule nia pa kinaleana. <sup>9</sup> Kaqu tuqe va nabu si asa koasa inavoso ta ranena sapu variva tumatumae nia gita. Pana gua asa si kote boka va ninirai sa sari na tie koasa nana vina tumatumaena sa hinokara; meke kote boka gegesi sa sarini pu tozi sari vina tumatumae kokohadi.

<sup>10</sup> Sina koa dia sari soku tie pu va karia sa vina tumatumae hinokara, na tie zamazama hoboro, na tie kokoha, meke lopu luli rini sari na koimata pa ekelesia. Gua tugo arini pu va tumaetumae nia sa vina hinokara koasa minagu.\* <sup>11</sup> Mamu nore va noso i sari na tie va tumatumae seadi hire. Sina va kolurai rini sari na puku tatamana, koari na vina tumatumae seadi pu lopu garo pude tozi. Taveti rini si gua sara pa sirana hinata poata sapu lopu tonotona. <sup>12</sup> Keke tie tumatumae pa Kiriti mo, si tozia si gua hie, meke hinokarana tugo: “Sari na tie pa Kiriti si na tie mari kokohadi. Gua tugo na kurukuru pinomo variva mate si arini. Na tie hakohakodi meke na tie mari ganiganidi si arini,” gua si asa.

<sup>13</sup> Ke mamu gegese va sisigiti pani sari na tie te Karisito pa Kiriti, pude boka va ninira i pa dia rinaerane. <sup>14</sup> Pude madi lopu luli sari na vivinei kokohadi pukeramedi tadi na tie Ziu, meke sari na tinarae seadi pu va turu i rina tie saripu kilua sa hinokara. <sup>15</sup> Koa rini pu via bulodi, doduru tinitona si via mo koa rini; ba koa rini pu boni bulodi, meke lopu va hinokara, si sari doduru tinitona si boni beto mo koa rini; sina ele ta sinie kinaleadi sari na dia binalabala. <sup>16</sup> Gilania rini sa Tamasa, gua si arini, ba ta dogoro vura pa dia tinavete sapu lopu te Tamasa si arini. Ta sinie kinukiti sari na bulodi. Va karia rini sa Tamasa, meke lopu pada pude taveti sari tinavete leanadi.

---

\* 1:10 Sari na tie ta magudi hire si hiva ni rini sari doduru tie te Karisito pude ta magu. TTA 15:1-33:

## 2

*Sa Vina Tumatumae Hinokara*

<sup>1</sup> Ba agoi, si kaqu va tumatumae nia sa tinarae gotogotona meke hinokarana. <sup>2</sup> Tozi ni sari na tie koadi pude lopu naponapo va viviri. Kaqu na tie ta pama<sup>n</sup>ae si arini, totoli pule ni pa dia tinoa, koa va ni<sup>n</sup>ira pa rina<sup>n</sup>erane, koa tataru, meke madi turu va nabu pa ninaqunaqu.

<sup>3</sup> Gua tugo koari na barikaleqe kokoadi, pude madi toa nia sa tinoa madina sapu garo koari na barikaleqe. Madi lopu koa nanae tie, meke lopu koa ta pusi pa ninaponapo. Ba madi variva tumatumae nia gua sapu leana. <sup>4</sup> Pude boka tura<sup>n</sup>a va sagei rini sari na barikaleqe vaquradi gua pude tataru ni sari dia palabatu, meke sari na tudia, <sup>5</sup> pude boka totoli pule ni meke koa via pa dia tinoa. Pude tupiti si arini pa dia vetu soti, koa tataru, meke koa aqorae koari na dia palabatu. Pude gua asa, si kaqu boka pama<sup>n</sup>a nia rina tie sa vina tumatumae hinokara te Tamasa.

<sup>6</sup> Gua tugo koari na palabatu na koreo vaqura. Mu tozi ni pude madi totoli pule ni pa dia tinoa soti. <sup>7</sup> Agoi si mamu na kineha leamu koa rini pude lulia. Mu koa va gotogoto pa mua vina tumatumae, mu lopu lopilopi nia. <sup>8</sup> Mu zama ni sari na zinama gotogotodi pu loke tinazutudi, pude arini pu kana igo si kote kurekure, sina loketo<sup>n</sup>a pu boka zama va kaleana nia koa gita.

<sup>9</sup> Tozi ni sari na pinausu pu va hinokara pude madi va tabe, meke tavetia gua sapu variva qetu koari na dia palabatu. Madi lopu hemohemo, <sup>10</sup> na hikohiko koari na dia palabatu. Ba madi koa na tie ta ronuedi pa doduru ti<sup>n</sup>ito<sup>n</sup>a, meke na tie leadi. Meke pana gua asa, si kote okoro hiva lulia rina tie sa nada vina tumatumaena sa Tamasa, sa nada hinarupu.

<sup>11</sup> Ura sa tataru variharupu te Tamasa sapu va kamo mae ia sa tinaharupu si ele vata dogoro nia Tamasa koari

doduru tie. <sup>12</sup> Pa korapa Nana tataru variharupi si va tumatumaeni gita sa Tamasa pude mada lopu eva<sup>ni</sup> gita gua saripu lopu variva qetu koa Sa. Meke pude lopu okoro ni sari na kinaleana tanisa kasia popoa. Ba pude toa nia sa tinoa sapu boka totoli puleni gita, sa tinoa to<sup>no</sup>tona, meke sa tinoa madina koe Tamasa pa to<sup>so</sup> toa si gita pa kasia popoa hie. <sup>13</sup> Sina korapa aqa qetuqetu nia gita sa rane tamanaena sapu do<sup>no</sup> va kenue la ia gita. Pa rane asa si kote <sup>ne</sup>dala vura mae pa tinolava sa nada Hinarupu, se Zisu Karisito, sa Tamasa Lavata. <sup>14</sup> Vala pule nia telena se Zisu koari na tie meke tava mate, pude rupaha gita koari doduru kinaleadi, meke tava via si gita pude na Nana tie soti telena, sapu okoro hinokara pude eva<sup>ni</sup>ia gua sapu leana.\*

<sup>15</sup> Arini sari na ti<sup>ni</sup>tona pu kaqu va tumatumae ni goi. Mamu tavetavete nia sa <sup>ni</sup>nira<sup>ni</sup>ira sapu poni nigo Tamasa pude va <sup>ni</sup>ira i, na nore i si arini. Madi lopu do<sup>no</sup> va karigo rina tie si goi.

### 3

#### *Sa Hahanana tadi na Tie te Karisito*

<sup>1</sup> Mu va balabala pule ni sari na mua tie pude va tabei sarini pu tuqei sari na <sup>ni</sup>nira<sup>ni</sup>ira pa qinavuna, pude koa va tabe koa rini. Madi qetu pude taveti gua saripu leadi.

<sup>2</sup> Tozi ni pude madi lopu zama <sup>no</sup>novala la pa tie, ba pude koa bule, na vari balabala i, madi koa va pepekae pa tie doduru to<sup>so</sup>.

<sup>3</sup> Sina gita na tie te Karisito teleda ba gua mo tatasana, sapu pupuhu, va karikari, ta tura<sup>na</sup> va sea, meke ta pusi koari na hahanana kaleadi pa tinoa tini. Nono la i gita sari na <sup>ni</sup>no<sup>no</sup>vala, na kinonokono, kukiti ni gita sari na votiki tie, meke arini ba kukitini gita tugo. <sup>4</sup> Ba to<sup>so</sup>

\* <sup>2:14</sup> Ekd 19:5; Diut 4:20, 7:6, 14:2; Sam 130:8; 1 Pit 2:9

sapu vata dogoro vura nia Tamasa sa nada Hinarupu sa Nana tataru koa gita <sup>5</sup> si harupu gita Sa. Lopu koa gua koari nada tinavete leadi pu taveti gita si vata dogoro vura nia Tamasa sa Nana tataru koa gita; ba koa gua tu koasa Nana tataru variva taleosae. Ele harupu gita Tamasa si gita koa gua koa sa Maqomaqo Hope sapu va via gita koari nada kinaleadi, meke poni gita Sa sa tinoa vaqura. <sup>6</sup> Ele zoropo va luluapae mae nia Tamasa sa Maqomaqo Hope koa gita, koe Zisu Karisito sa nada Hinarupu. <sup>7</sup> Gua ke pa Nana tataru variharupi si pozani gita na tie to<sup>n</sup>oto Sa si gita koasa tino<sup>n</sup>oto te Karisito, pude boka tagoa gua sapu tava tatara koa gita sapu korapa aqa nia gita, sapu sa tinoa hola.

<sup>8</sup> Gua sapu ele tozi nigo rau si hinokara. Ke hiva nigo rau pude va nabua sa mua vina tumatumae koari na ginugua sara. Arini pu va hinokaria sa Tamasa, si madi va <sup>n</sup>inira ia pa dia binalabala pude tavete vura ni sari na tinavete leadi. Sina sari na vina tumatumae hire si leadi, meke boka toka ni sari na tie. <sup>9</sup> Ba sari na ginugua hoborodi gua hire, si mu lopu somana ni goi: Na kinopudi rina tututi tadi na tie Ziu, na vinaritokei, vinari zamai koasa Tinarae tadi na tie Ziu. Sari na ginugua hire si loke laedi. <sup>10</sup> Be keke tie te Karisito si vari paqaha ni sari na tie, si mu norea. Be lopu avoso sa, si nore pulea pa vina rua toso. Be lopu avoso tugo sa, si va vura pania pa ekelesia meke lopu zama pule laia. <sup>11</sup> Gilania mua goi sapu sa tie gugua asa si na tie ta huarana, sina ele tava sosode mo si asa koari nana kinaleadi.

### *Vinabetona Sa Leta*

<sup>12</sup> Kote garunu atu nia rau se Atemasi babe e Tikikasi. Pana atu kamo tugo sa, si mu podeke sisigitia mamu mae koa rau pa vasileana Nikapolisi si agoi, sina ele vizatia

rau pude vasina si kote va hola ia rau sa totošo ibu.\*

<sup>13</sup> Podeke sisigitia mamu toka ni sari Zenasi sa loea\*, meke se Apolosi<sup>d</sup> pana taluarae sari kara pa dia inene. Va qaqiri valeani pude loketona si papaka nia ri kara pa dia inene.\*

<sup>14</sup> Sari nada tie pu lulia se Karisito si madi tumae gua pude taveti sari na tinavete leadi, pude gua asa si kote boka varitokae si arini koari kaiqa. Madi lopu toa nia sa tinoa sapu loke nana vinaritokae pa tie.

<sup>15</sup> Sari na tie te Karisito tani si va atua sa dia tataru koa goi. Mamu tozia sa mami tataru koari na mami baere pa korapana sa rinanerane. Sa tataru variharupi te Tamasa si mani koa koa gamu doduru.

---

\* 3:12 TTA 20:4; Epi 6:21-22; Kol 4:7-8; 2 Tim 4:12  
sari na tinarae tadi qavuna babe Ziu. Lopu bakala.  
16:12

\* 3:13 Tie pu gilani  
\* 3:13 TTA 18:24; 1 Kor  
16:12

**Buka Hope**  
The Holy Bible in the Roviana language of the Solomon Islands  
Buk Baibel long langguis Roviana long Solomon Islands  
copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Roviana

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-06

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 24 Dec 2020 from source files dated 24 Dec 2020

2a5324ac-61e8-5e5b-b226-f3d15850d7c5